Ner 247. ROK 1839. SOBOTA 26 PAZDZIERNIKA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Zlp. 10 miesięcznie Zlp. 4.

IMIONA RZYMSKIE. Jutro Iwona W.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE. Jutro Witomił.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
25	6	27″ 6‴, 416	+ 2°, 6	2‴, 37	Pn Wschodni średni	Pochmurno	Deszcz
	2	6, 459	+ 3, 5	2, 53	PPn Wschodni średni	,,	Deszcz
	10	6, 652	+ 2, 0	2, 30	Północny słaby	,,	Deszcz

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 17 *Października.* —

Kapelmistrz K. Kurpiński miał zaszczyt J. C. W. Wielkiéj Xiężnie Maryi Mikołajewnie ofiarować ułożoną przez siebie Kantatę na uroczystość zaślubin J. C. W., i został udarowany pierścieniem brylantowym, który mu w sobotę wręczył JW. jenerał adjutant Rautenstrauch Prezes dyrekcyi teatrów.

JO. Feldmarszalek xiąże warszawski w sobotę wyjechał do Skierniewic; wrócić ma jutro.

— *Petersburg* 9 (11 *Października.*) —

Wystawa sztuk pięknych cesarskiéj akademii kunsztów, otwartą została w zeszłą niedzielę, dnia 24 września (6 października). Liczne jéj sale ozdobione są płodami Rossyjskiego pędzla, rylca i ołówka.

— *Wiedeń* 5 *Października.* —

Wiadomości z Konstantynopola donoszą, że mianowanie Nuri Efendego posłem w Paryżu, sprawiło tam wielkie wrażenie, ponieważ tenże przed kilku dniami dopiero został oddalony z posady radcy stanu w wydziale spraw zagranicznych. Drugi tegoż imienia dyplomat, ma być tymczasowo sprawującym interessa przy dworze Pruskim. W stolicy panuje ciągła spokojność, chociaż podrożenie zboża jest wielkim ciężarem, ale żniwa w Egipcie dobrze się udały, i dla tego wicekról dozwolił wywozu zboża. Dyplomaci obcych mocarstw mieli przez chwilę spokojność ponieważ oczekiwali instrukcyi, a porta nic nie czyni bez wiedzy mocarstw. Eskadry pod Dardanelami nie ruszają się dotychczas z miejsca. Oczekiwano tu uległego zdecydowania się Mehmeda Ali i spokojnego załatwienia całéj kwestyi.

Porta zatwierdziła xięcia Michała jako władcę Serbii. Ale xiąże Miłosz nie chce jeszcze zrzec się nadziei, powrócenia do tronu i nie wiemy czy i kiedy xiąże Michał przybędzie do Semlina, także w Serbii umysły są znowu wzburzone.

— *Paryż* 6 *Października.* —

Temps utrzymuje, że dziś nadeszły do ministerstwa spraw zagranicznych liczne depesze Lewantu. Że zaraz potem marszałek Soult zwołał radę ministrów. Względem treści tych depeszy, które mają być jednocześnie wysłane przez vice admirała Roussin i kontr-admirała Lalande, dotychczas nic jeszcze nie wiemy.

Moniteur Parisien potwierdza dziś wiadomość, że don Sebastian otrzymał passport do Neapolu i wyjechał już z Bourges.

Policya strzeże bardzo pilnie zbiegów hiszpańskich, ponieważ jak słychać otrzymała rapporty donoszące, że wielu z nich ma zamiar uciec do Hiszpanii dla połączenia się z Cabrerą. Z Bourges codzień przychodzą depesze do ministra spraw wewnętrznych.

— Dnia 10 *Października —*

Marszałek Soult wysłał wczoraj gońców do rozmaitych dworów europejskich, i depesze do Marsylii, które przez statek posłane mają być z tamtąd do pana Pontois, który się znajduje w drodze do Konstantynopola.

Hrabia Seusey nadzwyczajny poseł Francyi przy szachu perskim, opuścił wczoraj Paryż udając się do Marsylii, gdzie okręt wojenny czeka w pogotowiu na niego.

Na jednem posiedzeniu w tych dniach, ministrowie wnieśli pytanie, czy wsparcia dawane chroniącym się do Francyi karlistowskim żołnierzom, mają być pokrywane funduszami ministerstwa wojny, czy też spraw wewnętrznych. Zapewniają, że ta kwestya nie została jeszcze rozstrzygniętą, że dotychczas wydatki te pokrywane były z funduszów tajemnych i listy cywilnéj. Izby zatwierdzić mają te wydatki.

— Marsylija 3 *Października. —*

Pan Pontois poseł francuzki przy dworze w Konstantynopolu, przybył tu zeszłéj nocy i natychmiast puścił się morzem do Konstantynopola, paropływem *Lavoisier*, który w pogotowiu nań oczekiwał.

— Bourges 5 *Października. —*

Infant don Sebastian w niedzielę z rana opuścił nasze miasto. Dniem pierwej otrzymał on pasport do Neapolu, gdzie ma się zjechać z swoją małżonką xiężną Ameliją Sycylijską. Zapewniają nas że udzielenie infantowi pasportu przedstawiono jako szczególny dowód względów, i że infant objawił radość swoją, iż może oddalić się od don Carlosa, którego zasady i postępowania w wielu punktach musiał naganiać. Natychmiast za przybyciem do Bourges zaczął się gorliwie starać o pasport, nie chcąc połączyć reklamacyj swoich z reklamacyami don Carlosa. Nie był on nigdy prawie obecnym przy posłuchaniach jakie udzielał don Carlos, i starannie unikał sposobności mówienia o ostatnich wypadkach. Jeśli dobrze uwiadomieni jesteśmy, infant udał się w podróż przed szóstą godziną zrana, dla uniknienia przykréj sceny pożegnania.

— Londyn 8 *Października. —*

Globe potwierdza obecnie mianowanie admirała Fleming gubernatorem szpitala Grenwich.

Margrabia Londondery, który opuścił Angliją z swoją małżonką, udając się do Gibraltaru, zatrzymał się przez kilka dni w Lizbonie, a z tamtąd pojechał daléj do Kadyxu, gdzie do połowy listopada ma zabawić i dopiero w końcu tego miesiąca uda się do Gibraltaru.

Przez Portugaliję przybył tu z Malty pretendent do tronu tureckiego Nurim Efeodi.

Podług dzienników północno amerykańskich, nie załatwione jeszcze nieporozumienia między rzecząpospolitą mexykańską i Francyą mają być bliskiemi nowego zupełnego zerwania. Co do wewnętrznych okoliczności w Mexyku, spokojność zupełnie była przywróconą.

Z Gaveston w Texas dochodzą wiadomości do 8 września. Pomyślny byt mieszkańców, téj nowéj rzeczypospolitéj, czynił wielkie postępy. Indyanie zachowywali się spokojnie. W ostatnich czasach nie dopuszczali się oni rabunków.

Dzienniki amerykańskie donoszą, że podług wiadomości z Montevideo 25 lipca, udało się usiłowaniom konsula angielskiego przywrócić pokój między rzecząpospolitą wschodnią i Buenos-Ayres po cztero miesięcznéj wojnie. Otrzymano także w New-Jork wiadomość z Montevideo, że rewolucyoniści usiłowali zrzucić z prezydentostwa Fructuosa Rivero i oddać ten urząd jenerałowi Oribe, co jednak im się nie udało. Rivero opuścił to miasto w dniu 26 lipca, uderzył na buntowników i rozpędził ich, przy czem z obu stron kilku poległo. Związki między Montevideo i Buenos Ayres zupełnie zostały przerwane; admirał francuzki nie chciał przepuszczać ani listów ani podróżnych.

Podług dzienników z Lima 23 czerwca, pokój w Peru zupełnie był przywrócony, i mniemano, że Gennara pozostanie prezydentem. Eskadra północno amerykańska, znajdowała się przy odejściu ostatnich wiadomości w Callao, z kąd miała popłynąć do wysp Sandwichskich.

— Dnia 9 *Października —*

Owdowiała krolowa od kilku dni bawi u panującéj królowéj w Windsor. Wczoraj po południu obie królowe i xiężna Kent odbyły przejażdżkę w wielkim parku. Królowa Wiktorya otrzymała w tych dniach adres

od wierzycieli jéj zmarłego ojca, którzy dziękują jéj, że stósownie do dawniejszego przyrzeczenia, wypłacić im kazała ich należytość z własnéj szkatuły«.

Mówią, że lordowi Palmerston nie udało się zawrzeć traktat handlowy z rządem hiszpańskim. Poseł hiszpański w Paryżu jak mówią wszelkiemi siłami działał przeciw temu planowi.

Podług doniesień z Malty 26 z. m. statek linijowy *Hastings* przybył tamże, udając się do Dardanell. Oczekują tam jeszcze 3 lub 4 okrętów liniowych.

— *Alexandrya 9 Września.* —

(*Journal de Smyrne*). Jeżeli dotąd mogły zachodzić jakie wątpliwości względem widoków Mehmeda Alego, to teraz muszą one zniknąć zupełnie, widząc oświadczenia czynione konsulom zagranicznym. Teraz on usiłuje przedewszystkiém wywiedzieć się z pewnością, czy w saméj rzeczy zamyślają Anglicy wysadzić na ląd około piętnastu lub dwudziestu tysięcy pod Suez; bo, łobo, jak zwykł mówić z niejaką pogardą, byliby to tylko sypois (wojsko indyjskie), jednakże panujące nieukontentowanie pomiędzy całą ludnością Egiptu a w szczególności Kairu, nabawia go rzeczywiście tém większéj obawy, że właśnie teraz znajduje się Egipt prawie zupełnie z wojska ogołocony. Ma jednakże obok tego niemałą nadzieję, że mocarstwa nie dozwolą nigdy Anglii kroku tak stanowczego, a tymczasem rozwija powoli swe plany, utwierdza wszystkie punkta, wzmacnia wszelkiemi, w mocy jego będącemi środkami, wojsko Ibrahima paszy, przysposabia umysły w Turcyi, a zarazem przez niektóre przychylne sobie dzienniki, stara się opinię publiczną w Europie na swoję stronę skierować. Tu w Egipcie słychać nawet o nowym naborze rekrutów, ale że krok podobny rzuciłby wszędzie wielki popłoch, zachowują go przeto w utajeniu, chociaż rozjechali się już po prowincyach urzędnicy do rekrutowania przeznaczeni.

— *Dnia 16 Września.* —

Zbliżamy się za każdym krokiem do wielkiego przesilenia politycznego. Mehmed Ali podkopuje całe państwo tureckie; jego zabiegi sięgają do ostatecznych krańców tegoż i wszędzie obudzają fanatyzm, prawiąc że niebezpieczeństwo jest większe niż kiedybądź było.

Zawczoraj przybył tu goniec od Chozrewa paszy z listami grzecznemi od tegoż i od Halil paszy. Obadwa wzywają go w wyrazach pochlebnych, aby zwrócił flotę, nazywają go ojcem państwa tureckiego, najwierniejszym sługą tegoż, który mając w swych ręku los państwa, nie dopuści zapewne upadku jego, a taki los stałby się nieochybnym, gdyby ostatnia potęga turecka, flota, nie miała wrócić do portu Konstantynopola. Ale staremu lisowi nie tak snadno dostać się do ogona; zna on bezwątpienia bajkę o kruku i śmieje się z tych wszystkich pochlebstw zwyczajnych, które kogo innego nie Mehmeda Alego, złudzićby potrafiły.

Rozmaitości.

Zegar nieszczęścia.

»Wina», trajedya Mülnera, była już graną na wszystkich scenach niemieckich, tylko jeszcze jéj w Peszcie, nie przedstawiono. Nakoniec ówczesny dyrektor na usilne wezwanie publiczności, postanowił ten dramat przedstawić. Porozdawano najzdatniejszym aktorom role, odbyto kilkakrotnie próby, słowem wszystko szło przewybornie i obiecywało najświetniejszy skutek. Nadszedł wieczór przedstawienia. Teatr był przepełniony, a liczni widzowie oczekiwali z największą ciekawością rozpoczęcia sztuki. Pierwsze trzy akta przedstawione z wielką starannością sprawiły niewymowne wrażenie, a publiczność z ściśnionem sercem oczekiwała okropnéj katastrofy; aż nareszcie po raz czwarty podniesiono zasłonę i nadeszła straszliwa scena, w któréj Hugo i Elwira śmierć sobie zadać mają. W téj nieszczęśliwéj chwili, aktor przedstawiający Hugona, postrzegł z niewymownym przestrachem, że na stole nie było zegara przeznaczonego do wskazywania północy, a tem samem godziny śmierci Elwiry. »Nie ma stołowego zegara,» szepnął cicho po za kulisy, a wiadomość ta rozeszła się z pośpiechem pomiędzy wszystkie na scenie zatrudnione osoby. Rekwizytor pokazawszy spis, przekonał, że na nim nie było wpisanego zegara. Dyrektor obruszył się na dozorcę i rozkazał aby natychmiast o zegar stołowy się postarał. W tem niespodzianie nawinął się fryzyer towarzystwa aktorów, mieszkający razem z innemi podrzędnemi osobami przy gmachu teatralnym. Ten oświadczywszy że ma zegar stołowy, otrzymuje zlecenie, ażeby go jak najprędzéj przyniósł. Z największym pośpiechem udaje

się tenże do swego pomieszkania i w przeciągu chwil kilku, przynosi śmierć zapowiedający zegar, który posunięty na godzinę dwunastą, postawiono nieznacznie z poza kulisy na stół, oznajmując przytém rekwizytorowi, że chcąc, by zegar uderzył godzinę dwunastą, tylko za sznurek pociągnąć go należy. Aktor przedstawiający Hugona rozwlekał tymczasem ile możności swoją scenę, aż nareszcie widok stołowego zegara ożywił w nim odwagę, będąc przytém wsparty doskonałą grą Elwiry, przedstawił tę scenę z największą naturalnością. Zbliża się nakoniec straszliwa chwila, grobowa cichość osiada w całym gmachu, nie słychać najmniejszego oddechu, we wszystkich widzach bije serce z przestrachu, przysposabia się najtragiczniejsze wrażenie, w tém rekwizytor pociąga za sznureczek, przeznaczona godzina uderza, lecz co za nieszczęście! po każdém uderzeniu zegara i kukawka się odzywa, i potąd kukać nie przestała, aż pokąd zegar dwunastéj nie wybił! Wyobrazić sobie można przestrach Hugona i Elwiry, przerażenie dyrektora i głośny śmiech z omamienia ockniętéj publiczności, który się wzmógł do tego stopnia, iż aktorowie nie ukończywszy sztuki, kurtynę spuścić kazali.

Doniesienia Urzędowe.

Prawnie zajęte kosztowności jako to: pięć nitek pereł urleantek, cukierniczki, lichtarze, maszyny do kawy, solniczki, garnuszki, łyżeczki, łyżki, sitka, grabki, taca, szczypczyki, fermoarka, wszystko srebrne, tudzież pierścionki i zegarek złote będą dnia 29 października 1839 r. o godzinie 10 zrana w Sukiennicach M. Krakowa przez publiczną licytacyą sprzedane. O czém podpisany komornik zawiadomiając w miejscu i na termin chęć licytowania mających, w monetę *courant* zaopatrzonych zapraszn.

Kraków dnia 10 października 1839 r.

(3r.) *Dziarkowski* Kom. Sąd.

W dniu 29 października r. b. o godzinie 10 z rana w gmachu Sukiennice zwanym w rynku głównym M. Krakowa, sprzedane będą przez publiczną licytacyą prawnie zajęte ruchomości, jako to: Kanapa, krzesełka, zegar ścienny, stoliki, lustra, szkło kolorowe rznięte, naczynia mosiężne, blaszane i t. p. sprzęty domowe. Oczém chęć licytowania mających zawiadamiam.

Kraków dnia 24 października 1839 r.

Ignacy *Piekarski* Kom. Sąd.

W dniu 29 października 1839 r, o godzinie 10½ z rana, w gmachu Sukiennice zwanym w Rynku Głównym M. Krakowa; sprzedane będą przez publiczną licytacyą zajęte w drodze exekucyi sądowéj ruchomości, jako to: wóz kompletny kuty, obrazy, stolarszczyzna rozmajtą i t. p., oczém chęć kupne mających zawiadomiam.

Kraków dnia 24 października 1839 r.

Ignacy *Piekarski* Kom. Sąd.

Doniesienia prywatne.

Jan *Czekalski* pozłotnik na drzewie, gipsie, kamieniu, i żelazie, przeprowadził się z ulicy Grodzkiej z pod N. 88 w ulicę Szewską na przeciw trzech róży do domu Harta pod N. 327, podejmuja się wszelkich obstalonków, jeko to: pozłocenia ram w różnych fasonach, roboty snecerskiéj, meblowéj, kościelnéj, pokojowéj i t. d. a to w cenie pomiernéj.

(2r.)

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że z jarmarku Lipskiego przywiózł znaczną ilość zegerków kieszonkowych, oraz zegarów stołowych francuzkich, w jak najlepszym gatunku, których za pomierną cenę w jego składzie dostać można w domu W. Louis Nro 24 w Rynku.

(2r.) August *Friedlein.*

Cieśle umiejący podług sznure dokładnie i gładko obrabiać drzewo, zawsze znajdą zatrudnienie za stósowne do zdolności ich wynagrodzenie przy warsztatach budowy łodzi żaglowych ne placu przy Skałce, pytać się u majstra tą budową trudniącego się.

(2r.) Fried. *Webert.*